

Številka: 3061-21/2014-12

Datum: 29. 12. 2014

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Krašek kot predsednik senata ter ob sodelovanju dr. Aleša Kuharja in Francija Pušenjaka kot članov senata, na podlagi 12. in 12.o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOmK-1), v zadevi presoje koncentracije podjetij Zavarovalnica Triglav d.d., Miklošičeva cesta 19, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Zavarovalnica Triglav), ki ga zastopa predsednik uprave Andrej Slapar in Skupna pokojninska družba d.d., Ljubljana, Trg republike 3, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Skupna), ki jo zastopa predsednik uprave Aljoša Uršič, na zahtevo, na nejavni seji dne 29. 12. 2014, naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji podjetij Zavarovalnica Triglav d.d., Miklošičeva cesta 19, 1000 Ljubljana in Skupna pokojninska družba d.d., Ljubljana, Trg republike 3, 1000 Ljubljana, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.

2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Agencija je dne 14. 11. 2014 prejela priglasitev koncentracije podjetij Zavarovalnica Triglav in Skupna. Koncentracijo je priglasilo podjetje Zavarovalnica Triglav.

2. Dne 29. 10. 2014 sta podjetji Zavarovalnica Triglav in Gorenjska banka d.d. Kranj, Bleiweisova cesta 1, 4000 Kranj (v nadaljevanju: Gorenjska banka), sklenili Pogodbo, s katero se je Gorenjska banka zavezala, da bo sprejela prevzemno ponudbo Zavarovalnice Triglav za 8.421 delnic podjetja Skupna, kar predstavlja 26,03 % osnovnega kapitala slednjega podjetja². Z dnem, ko bo Gorenjska banka sprejela prevzemno ponudbo, bo Zavarovalnica Triglav tako postala imetnica več kot 50 % glasovalnih pravic oziroma deleža v osnovnem kapitalu podjetja Skupna.

3. Zavarovalnica Triglav je dne 30. 10. 2014 objavila prevzemno namero za odkup vseh delnic podjetja Skupna. Priglasitelj je bil na dan objave prevzemne namere že imetnik 9.752

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 Odl.US: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K in 33/14.

² Pogodba je bila sklenjena pod odložnimi pogoji, ki so se izpolnili z javno objavo ponudbe za prevzem podjetja Skupna.

delnic ciljne družbe, kar predstavlja 30,14% glasovalnih pravic v navedeni družbi. Navedeni lastniški delež je priglasitelj pridobil kot eden od ustanoviteljev podjetja Skupna ob njeni ustanovitvi.

4. Priglasitelj navaja, da gre v zadevnem primeru za priglasitev nameravane koncentracije, saj namerava z nakupom vrednostih papirjev povečati svoj lastniški delež v podjetju Skupna in s tem pridobiti kontrolo nad to družbo. Priglasitelj je še navedel, da je velikost povečanja lastniškega deleža v podjetju Skupna odvisna od uspešnosti javne ponudbe za prevzem.

5. Priglasitelj je prevzemno ponudbo za odkup delnic podjetja Skupna objavil dne 28. 11. 2014. Prevzemna ponudba za odkup delnic podjetja Skupna se glasi na 22.603 delnic (32.355 navadnih imenskih kosovnih delnic družbe Skupna, zmanjšanih za 9.752 delnic podjetja Skupna, katerih imetnik je že priglasitelj). Veljavnost prevzemne ponudbe je od vključno 28. 11. 2014 do vključno 5. 1. 2015.

6. Glavna dejavnost Zavarovalnice Triglav je opravljanje zavarovalnih poslov v vseh zavarovalnih vrstah v zavarovalni skupini premoženjskih in življenjskih zavarovanj. Največji trije lastniki Zavarovalnice Triglav so: Slovenski državni holding (28,06 %), Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje 34,47 %, Hypo Alpe-Adria Bank, d.d., Zagreb 5,34 %.

7. Odvisna podjetja obvladujočega podjetja Skupina Zavarovalnica Triglav, podjetja Zavarovalnica Triglav v Sloveniji, so³: TRIGLAV AVTOSERVIS d.o.o. (100 % poslovni delež), TRIGLAV, UPRAVLJANJE NEPREMIČNIN d.d. (56,95 % poslovni delež, 28,71 % poslovni delež je v lasti podjetja Triglav Naložbe d.d.), TRIGLAV SKLADI, družba za upravljanje d.o.o. (67,50 % poslovni delež oz. 100 % glasovalnih pravic), TRIGLAV NALOŽBE, finančna družba d.d. (100 % poslovni delež), TRIGLAV SVETOVANJE d.o.o. (100 % poslovni delež), TRIGLAV INT, holdinška družba d.d. (100 % poslovni delež), TRIGLAV ZDRAVSTVENA ZAVAROVALNICA d.d. (100 % poslovni delež), POZAVAROVALNICA TRIGLAV RE d.d. (87 % poslovni delež), Podjetje TRIGLAV NALOŽBE, finančna družba, d.d., ima v lasti podjetje AVRIGO (97,31 %), ki je obvladujoča družba t.i. Skupine Avrigo, v katero so vključena še podjetja INTEGRAL NOTRANJSKA d.o.o. Cerknica, INTEGRAL STOJNA, d.o.o. Kočevje, INTEGRAL - AVTOBUSNI PROMET IN TURIZEM d.o.o. ZAGORJE. Podjetje Triglav Naložbe, finančna družba, d.d. je lastnica tudi podjetja GOLF ARBORETUM, d.o.o. (80,10 % lastniški delež) in podjetje SALNAL, d.o.o. (100 % lastniški delež). Zavarovalnica Triglav je prav tako 100 % lastnica več podjetij, ki pa v preteklem letu niso ustvarila prometa na trgu, to so: podjetje SLOVENJALEŠ družba za trgovino in druge storitve d.d., podjetje SIANAL d.o.o., podjetje TNEP NOVA d.o.o., podjetje ALPTOURS d.o.o., podjetje IP NOVA d.o.o., podjetje d.o.o., podjetje IP NOVA A d.o.o. in podjetje LESNINA LGM d.o.o.

8. Zavarovalnica Triglav je lastnica tudi HOTELA GRAD PODVIN d.d. (98,98 % poslovni delež) in podjetja VSE BO V REDU, zavod Zavarovalnice Triglav za družbeno odgovornost (100 % poslovni delež). Hotel Grad Podvin in zavod Vse bo v redu nista vključena v konsolidacijo skladno z internimi računovodskimi pravili Zavarovalnice Triglav, in sicer iz razloga nematerialnosti za konsolidirane računovodske izkaze Zavarovalnice Triglav.

9. Osebne in finančne povezave predsednika in članov uprave Zavarovalnice Triglav so sledeče: predsednik uprave Andrej Slapar je član nadzornega sveta Abanka Vipa d.d., ki upravlja vzajemni pokojninski sklad AIII, član uprave Uroš Ivanc je član nadzornega sveta NLB d.d., ki ima 28,13 % lastniški delež v podjetju Skupna, 100 % lastniški delež v podjetju NLB Skladi d.o.o. in posredno tudi 100 % lastniški delež v makedonskem podjetju NLB Nov penzijski fond, a.d., član uprave Benjamin Jošar pa je član nadzornega sveta Triglav Skladi d.o.o.

³ Priloga obrazca za priglasitev koncentracije podjetij: Odvisne družbe Zavarovalnice Triglav d.d.

10. Glavna dejavnost Zavarovalnice Triglav je opravljanje zavarovalnih poslov v vseh zavarovalnih vrstah v zavarovalni skupini premoženjskih in življenjskih zavarovanj. Poleg tega podjetje Zavarovalnica Triglav opravlja tudi druge dejavnosti: dejavnost pokojninskih skladov, vrednotenje tveganja in škode, dejavnost zavarovalniških agentov in druge finančne storitve vezane na nalaganje sredstev zavarovalnice, pridobivanje nepremičnin in njihovo upravljanje, upravljanje sistema obdelave podatkov in podobno.⁴

11. Podjetje Skupna nima odvisnih družb. Njeni največji trije lastniki, ki imajo skupaj 84,3 % poslovni delež, so: Zavarovalnica Triglav (30,14 % lastniški delež), Nova Ljubljanska banka d.d. (28,13 % lastniški delež) in Gorenjska banka d.d. (26,03 % odstotni delež). Lastniki preostalega, 15,7 %, lastniškega deleža pa so različna podjetja.

12. Podjetje Skupna opravlja dejavnost pokojninskih skladov, in sicer dejavnost dodatnega zavarovanja po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Dejavnosti pokojninske družbe so: zbiranje premij prostovoljnega dodatnega zavarovanja in vodenje računov zavarovancev, upravljanje s premoženjem pokojninske družbe, upravljanje z zaprtimi in odprtimi vzajemnimi pokojninskimi skladi.

13. Priglasitelj ne razpolaga s podatkom o tem, ali so člani uprave ali nadzornega sveta Skupne tudi člani uprave ali nadzornega sveta katerega drugega podjetja, dejavnega na trgu dolgoročnih varčevalnih produktov.

14. Priglasitelj je priglasitev koncentracije dopolnil dne 9. 12. 2014 in 11. 12. 2014, s čimer je priglasitev postala popolna.

15. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁵ (v nadaljevanju: ZUT) je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR.

16. Priglasitelj navaja, da trenutna lastniška struktura podjetja Skupna ne omogoča učinkovitega upravljanja družbe. Zavarovalnica Triglav bi s koncentracijo pridobila možnost polnega izvajanja svojih korporativnih upravičenj ter s tem realizacijo identificiranih sinergij in racionalizacij v poslovanju podjetja Skupna. Skupina Triglav predvideva, da je rast njenega obsega poslovanja na slovenskem zavarovalnem trgu v prihodnosti možno pričakovati predvsem na področju pokojninskih in zdravstvenih zavarovanj. Skupina Triglav je tudi mnenja, da je obstoječi trg prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj relativno pomemben, saj se v tem finančnem produktu nahajajo znatna privarčevana sredstva slovenskega aktivnega prebivalstva. V primeru uspešnega prevzema podjetja Skupna načrtuje Zavarovalnica Triglav konsolidacijo svojega poslovanja na področju pokojninskih zavarovanj.

II. PODREJENOST ZPOmK-1

A Koncentracija

17. ZPOmK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer: i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij, ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij, ali iii)

---

⁴ Dokument št. 3061-21/2014-1

⁵ Uradni list RS, št. 106/10-UPB5.

kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.

18. Drugi odstavek 10. člena ZPOmK-1 določa, da kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, in sicer zlasti: (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja; (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja. Kontrola je lahko izključna ali skupna.

19. Nastanek koncentracije v smislu prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1 pomeni tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja - preseganje ekonomskih pragov, določenih v prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1, nujni opredelilni element koncentracije. Če sta izpolnjena oba pogoja, nastane obveznost priglasitve in presoje po ZPOmK-1.

20. Dne 29. 10. 2014 sta podjetji Zavarovalnica Triglav in Gorenjska banka sklenili pogodbo, na podlagi katere se je Gorenjska banka zavezala, da bo Zavarovalnici Triglav v postopku javne ponudbe prodala svoj 26,03 % kapitalski delež v podjetju Skupna, na podlagi česar bo podjetje Zavarovalnica Triglav pridobilo skupaj 56,17 % lastniški delež v osnovnem kapitalu podjetja Skupna.

21. Priglasitelj je nato dne 28. 11. 2014 objavil prevzemno ponudbo za odkup 22.603 delnic podjetja Skupna (32.355 navadnih imenskih kosovnih delnic družbe Skupna, zmanjšanih za 9.752 delnic podjetja Skupna, katerih imetnik je že priglasitelj).

22. Izključna kontrola obstaja, če lahko samo eno podjetje izvaja odločilni vpliv nad drugim podjetjem. Odločitve, bistvene za strateško gospodarsko ravnanje podjetja, vključujejo odločitve o vprašanih, kot so finančni načrt, poslovni načrt, glavne investicije ali imenovanje višjega vodstva in presegajo odločitve, ki so običajne za zaščito pravic manjšinskih delničarjev (npr. odločitve, kot so na primer spremembe statuta, povečanje ali zmanjšanje kapitala ali likvidacija)⁶.

23. Glede na veljavne določbe statuta podjetja Skupna⁷ ima slednje naslednje organe: upravo, nadzorni svet in skupščino. Uprava ima najmanj dva in največ tri člane, odločitve pa sprejema z večino glasov vseh članov uprave (v primeru enakega števila oddanih glasov za in proti, je odločilen glas predsednika uprave). Uprava je pristojna sprejemati vse odločitve v zvezi z vodenjem podjetja, razen v naslednjih primerih odločanja, ki so z vidika pravil konkurence pomembna pri ugotavljanju izvajanja kontrole nad določenim podjetjem, pri katerih mora uprava v skladu z določili statuta pridobiti predhodno soglasje nadzornega sveta, in sicer: pri določitvi poslovne politike, določitvi finančnega načrta ter za kapitalske naložbe. Člane uprave imenuje nadzorni svet. Nadzorni svet ima 11 članov, in sicer sedem članov, ki zastopajo interese delničarjev in štiri člane, ki zastopajo interese zavarovancev. Slednje izvoli skupščina na predlog nadzornega sveta. Nadzorni svet je sklepčen, če je na seji prisotna vsaj polovica njegovih članov, od katerih morata biti v vsakem primeru prisotna predsednik ali namestnik predsednika. Nadzorni svet odloča z večino oddanih glasov (v primeru enakega števila glasov, odloča glas predsednika oziroma namestnika). Ob prvem sklicu skupščine je za sklepčnost skupščine potrebno vsaj 15 % zastopanost osnovnega kapitala. Za sprejem sklepov na skupščini pa je potrebna večina oddanih glasov. Agencija ugotavlja, da bo večinski kapitalski

---

⁶ Prečiščeno besedilo Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij.

⁷ Statut Skupne pokojninske družbe d.d., Notarsko potrdilo, opr. št. SV 1572/13.

delež v podjetju Skupna podjetju Zavarovalnica Triglav zagotavljal možnost samostojnega sprejemanja strateških poslovnih odločitev oziroma izvajanje odločilnega vpliva nad slednjim in s tem kontrolo.).

24. Takšna pridobitev kontrole nad podjetjem pomeni koncentracijo v smislu druge alineje prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1, ki določa, da gre za koncentracijo pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer ko eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij.

B Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1

25. ZPOmK-1 v prvem odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegele 35 milijonov EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegele 1 milijon EUR oziroma v primeru kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem, če je letni promet, vsaj dveh v koncentraciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, presegele 1 milijon evrov.

26. Iz predloženih podatkov priglasiteljev izhaja, da v koncentraciji udeležena podjetja skupaj s podjetji v skupini presegajo pragove letnega prometa, določene v prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1. V letu 2013 je podjetje Zavarovalnica Triglav skupaj z drugimi podjetji v skupini na trgu Republike Slovenije doseglo letni promet v višini 814.438.252 mio EUR⁸, medtem ko je podjetje Skupna v istem obdobju imelo 3.843.638 EUR⁹ prihodkov iz poslovanja na trgu Republike Slovenije.

27. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru koncentracije podjetij Zavarovalnica Triglav in Skupna sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je koncentracija podrejena določbam ZPOmK-1 in mora biti priglašena Agenciji.

C Pristojnost Agencije

28. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij¹⁰ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katerokoli koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije¹¹ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU¹².

29. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa, in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več

⁸ Dokument št. 3061-21/2014-8 in baza podatkov AJPES.

⁹ Dokument št. 3061-10/2014-1 in baza podatkov AJPES.

¹⁰ UL L 24, 29.1.2004, str. 1–22.

¹¹ Dolžnost izhaja tako iz načela lojalnosti, ki je opredeljeno v tretjem odstavku 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26.10.2012), kot tudi iz 21. člena Uredba ES o združitvah.

¹² Sodba Sodišča EU, 14. julij 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka b) ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.

30. Agencija na podlagi podatkov priglasitelja ter drugih razpoložljivih podatkov ugotavlja, da zadevna koncentracija ne izpolnjuje meril za koncentracijo z razsežnostjo EU. Skupni promet Skupine Triglav je na vseh trgih v letu 2013 znašal 985.417.255 mio EUR¹³, promet podjetja Skupna pa je v letu 2013 na vseh trgih znašal 3,8 mio EUR. Tako ni presežen prag iz točke (a) drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah (vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa). Prav tako ni presežen prag iz točke (a) tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah (vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa). Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence, na podlagi nacionalnega prava o konkurenci, na Agenciji.

III. SKLADNOST S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trgi

31. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg predstavljajo tisti proizvodi oziroma storitve, ki so v očeh uporabnika z vidika lastnosti, cene in namena uporabe medsebojno zamenljivi ali nadomestljivi. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.

32. Agencija je pri presoji koncentracije ugotavljala, ali zaradi priglašene koncentracije prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij na katerem od trgov, kjer le-ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od trgov, ki so z njimi tesno povezani.

Horizontalna prekrivanja dejavnosti

33. Agencija ugotavlja, da bo po koncentraciji prihajalo do horizontalnega prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij in z njimi povezanih podjetij na trgu prostovoljnega pokojninskega zavarovanja, na katerem sta bili pred koncentracijo prisotni obe podjetji, in sicer podjetje Zavarovalnica Triglav z upravljanjem dveh skladov, in sicer Kritnega sklada pokojninskega načrta PN-ZT-01 Ljubljana in Kritnega sklada Triglav PDPS-zajamčeni, ter podjetje Skupna s Kritnega sklada in sklada KS PN-SK-03.

34. Upoštevni storitveni trg v širšem smislu je po mnenju priglasitelja trg dolgoročnih varčevalnih produktov. V ožjem smislu pa predstavlja upoštevni storitveni trg t.i. drugi steber

¹³ Dokument št. 3061-21/2014-8 in baza podatkov AJPEŠ.

sistema pokojninskih zavarovanj v Sloveniji, in sicer je to trg prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (v nadaljevanju: PDPZ).

35. Priglasitelj navaja, da je trg prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v Republiki Sloveniji zelo reguliran. Urejajo ga kogentna določila Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju¹⁴ (v nadaljevanju: ZPIZ-2), nadzoruje pa ministrstvo pristojno za delo, Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: AZN), Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: ATVP) in ministrstvo pristojno za finance. Minister, pristojen za delo, odobri pokojninski načrt, na podlagi katerega se lahko uveljavljajo davčne in druge olajšave ter pokojninski načrt za izplačevanje pokojninske rente, na podlagi katerega se lahko upošteva posebna davčna osnova. Oba načrta morata biti vpisana v poseben register pri Davčni upravi Republike Slovenije (v nadaljevanju: DURS). Nadzorna organa AZN in ATVP dajeta soglasje v postopku odobritve soglasja k pokojninskemu načrtu, po noveli ZPIZ- 2 pa sta pristojna tudi za izdajo dovoljenja za upravljanje pokojninskega sklada in izdajo soglasja k pravilom upravljanja pokojninskega sklada. Z ZPIZ-2 je določena tudi najvišja možna upravljavska provizija (največ 1 % povprečne letne čiste vrednosti sredstev) in najvišja višina vstopnih in izstopnih stroškov.

Trg prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja

36. PDPZ je oblika dolgoročnega varčevanja na osebnih računih zavarovancev z namenom, da se jim ob dopolnitvi določene starosti ali v drugih primerih, določenih v pokojninskem načrtu, iz privarčevanih sredstev skupaj z donosi iz naložb, zagotovijo dodatne pokojnine ali druge v tem zakonu določene pravice. Glavne značilnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja so: (i) vanj se lahko vključijo samo zavarovanci oziroma uživalci pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, (ii) gre za obliko zavarovanja z obročnim vplačevanjem premije, (iii) gre za obliko zavarovanja, pri katerem zavarovanec prevzema naložbeno tveganje z minimalnim zjamčenim izplačilom in (iv) proti plačilu premije krije plačilo dodatne starostne pokojnine poleg pokojnine, do katere je zavarovanec oziroma uživalec pravic upravičen na podlagi obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Poleg osnovnega zavarovanja pokojninski načrt vključuje tudi zavarovanje za predčasno dodatno starostno pokojnino in dodatno družinsko pokojnino.

37. Vrste prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja so: individualno zavarovanje - zavarovanje, v katerega se lahko vključi samostojno vsak posameznik, ki je zavarovanec ali uživalec pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja in kolektivno zavarovanje - zavarovanje, v katerega se vključijo posamezniki, ki so zavarovanci ali uživalci pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja, prek delodajalca, ki v celoti ali deloma financira pokojninski načrt. Namen zakona je bil dati večji poudarek kolektivnemu zavarovanju, zato so tudi davčne olajšave precej večje kot pri individualnem zavarovanju. ZPIZ-2 daje zavarovancem pravico do svobodne izbire izplačevalca ob uveljavitvi pravice do dodatne starostne pokojnine, kar pomeni, da zavarovanca v času vplačevanja v PDPZ ni mogoče zavezati tudi k izplačevanju pokojninske rente.

38. Pokojninski sklad lahko oblikujejo in upravljajo pokojninske družbe, zavarovalnice, ki imajo dovoljenje za upravljanje poslov v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo, in banke, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov po zakonu, ki ureja bančništvo. Pokojninski sklad se lahko oblikuje kot vzajemni pokojninski sklad, krovni pokojninski sklad ali kritni sklad.

39. Kot že navedeno, so na trgu PDPZ vstopni in izstopni stroški ter višina upravljavskih provizij določeni z zakonom, kjer je določena njihova najvišja vrednost. Zakon dovoljuje, da

---

¹⁴ Uradni list RS, št. 96/2012.

lahko zavarovanec od upravljavca pokojninskega sklada kadarkoli zahteva prenos sredstev v pokojninski sklad, ki ga upravlja drug upravljavec, kar predstavlja dodatno varovalo za primer nekonkurenčnega upravljanja ali nekonkurenčnih stroškov. Od 1. 1. 2013 dalje lahko delodajalec pristopi k več pokojninskim načrtom kolektivnega PDPZ, kar za zavarovanca pomeni večjo možnost izbire. Stroški prenosa med različnimi upravljavci pa so prav tako predpisani, in sicer znašajo največ 15 EUR.

40. Priglasitelj meni, da je na trgu PDPZ zamenljivost povpraševanja visoka. Obstaja namreč veliko substitutov oziroma drugih oblik dolgoročnega varčevanja, katere lahko varčevalci uporabljajo kot del njihovega portfelja: depoziti, vzajemni skladi, upravljanje premoženja, delnice, obveznice, življenjsko zavarovanje, naložbe v nepremičnine ipd. Uporaba substitutov ali kombinacija le-teh je odvisna od posameznikovega razpoložljivega dohodka, zahtevane/pričakovane donosnosti na obliko varčevanja, nagnjenosti k tveganju in informiranosti. Navedeni substituti se od storitve PDPZ razlikujejo po manjši reguliranosti, manj ugodni davčni obravnavi ter potencialno višjem naložbenem tveganju in s tem tudi višjem pričakovanem donosu.

41. V zvezi z dejavnostjo življenjskih zavarovanj priglasitelj navaja, da lahko slednja v določeni meri prav tako predstavlja substitut produktu PDPZ, in sicer v smislu zagotavljanja doživeljske mesečne rente, čeprav velja za življenjska zavarovanja druga zakonska podlaga in tudi davčna obravnava (ni davčne olajšave na vplačano premijo in tudi obdavčitev izplačil je drugačna)

42. Agencija ugotavlja, da med izvajalci dodatnega pokojninskega zavarovanja na trgu obstajajo določene razlike. Vsi javni uslužbenci so namreč vključeni v zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence (ZVPSJU). Navedeni sklad je edini ustanovil delodajalec, in sicer vlada RS v imenu Republike Slovenije. Upravljavka sklada pa je Modra zavarovalnica d.d. Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbence je posebej urejeno v Zakonu o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence¹⁵ (v nadaljevanju: ZKDPZJU), ki se zagotavlja skladno z določbami ZPIZ-2. V skladu z zakonom javni uslužbenec ne more prenašati sredstev iz navedenega sklada v drug pokojninski načrt, dokler mu ne preneha delovno razmerje v okviru javne uprave.

43. Poleg navedenih pokojninskih skladov se skladno z ZPIZ-2 v Skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije (v nadaljevanju: SODPZ) izvaja tudi obvezno poklicno zavarovanje na določenih delovnih mestih. Navedeni sklad upravlja Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d. in vanj so vključeni vsi zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni več mogoče uspešno poklicno opravljati.

44. V obeh primerih gre za obvezno naravo dodatnega pokojninskega zavarovanja. Prav tako obstajajo razlike tudi med obema navedenima skladoma, in sicer predstavlja ZVPSJU varčevanje za dodatno pokojnino (drugi steber), SODPZ pa zavarovanje za poklicno pokojnino, ki zavarovancu zagotavlja socialno varnost v času od poklicne upokojitve do izpolnitve pogojev starostne ali predčasne pokojnine v obveznem zavarovanju (prvi steber).

45. Glede na lastnosti (obvezno zavarovanje) in namen (poklicna pokojnina, mesto zaposlitve - javna uprava) bi navedeni obliki dodatnega pokojninskega zavarovanja težko šteli za zamenljivi prostovoljnemu dodatnemu pokojninskemu zavarovanju. Agencija zato meni, da predstavlja prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, brez obveznega zavarovanja, ločen upoštevni storitveni trg. Vendar ker v zadevnem primeru ni izkazan resen sum o neskladnosti

---

¹⁵ Ur. list RS, št. 126/2003.

obravnavane koncentracije s pravili konkurence, ne glede na to, ali je trg opredeljen ožje ali širše, Agencija ni dokončno opredelila upoštevnega storitvenega trga.

Možne vertikalne povezave med dejavnostmi v koncentraciji udeleženih podjetij

46. Priglasitelj meni, da je trg PDPZ vertikalno povezan s trgom upravljanja premoženja, na katerem deluje podjetje Triglav Skladi d.o.o., in s trgom izplačevanja rent, na katerem je prisotno podjetje Zavarovalnica Triglav.

Trg upravljanja premoženja

47. Storitve upravljanja premoženja v Republiki Sloveniji lahko opravljajo podjetja, ki so pridobila dovoljenje ATPV. Svoje sklade lahko tržijo na območju celotne EU in tako lahko pod pogoji opredeljenimi v Zakonu o investicijskih skladih in družbah za upravljanje¹⁶ (v nadaljevanju: ZISDU-2) v sklade slovenskih družb za upravljanje vplačujejo državljani ostalih držav EU in obratno - slovenski državljani lahko vplačujejo v tuje sklade.

48. V skladu s 105. členom ZISDU-2 vodi ATPV register dovoljenj za opravljanje storitev upravljanja investicijskih skladov, v katerega se vpisujejo vse družbe za upravljanje, ki jih je ATPV izdala dovoljenje za opravljanje storitev.

Tabela 1: Družbe za upravljanje in investicijski skladi v Republiki Sloveniji¹⁷

	Družbe za upravljanje	Krovni sklad	Število podskladov
1.	ALPEN Invest d.o.o.	Krovni sklad ALPEN	3
2.	ALTA SKLADI d.d.	Krovni sklad ALTA	20
3.	ILIRIKA DZU, d.o.o., Ljubljana	ILIRIKA krovni sklad	9
4.	INFOND d.o.o.	Krovni sklad INFOND	18
5.	KD SKLADI, d.o.o.	KD krovni sklad	14
6.	NLB SKLADI, d.o.o.	Krovni sklad NLB Skladi	18
7.	NUMERICA PARTNERJI DZU d.o.o.	-	-
8.	PERSPEKTIVA DZU, d.o.o.	Krovni sklad Perspektiva	6
9.	PRIMORSKI SKLADI, d.d., Koper	Krovni sklad PSP	4
10.	TRIGLAV SKLADI, d.o.o.	Krovni sklad Triglav vzajemni skladi	17

49. 259. člen ZPIZ-2 določa, da upravljavec sklada lahko pisno pooblasti drugo osebo (zunanjega upravljavca), da v njegovem imenu in za njegov račun opravlja posamezne storitve oz. posle, ki spadajo med storitve upravljanja pokojninskih skladov. Zavarovalnica Triglav upravlja sredstva svojega pokojninskega sklada sama. V skladu z določbami ZPIZ-2 Zavarovalnica Triglav načrtuje uvedbo naložbene politike življenjskega cikla, v zvezi s čimer je ustanovila dva nova kritna sklada – z delniško in mešano naložbeno politiko. Posamezne storitve upravljanja teh dveh skladov bodo predvidoma s posebno pogodbo prenesene na družbo za upravljanje Triglav Skladi d.o.o.

¹⁶ Uradni list RS št. 77/2011.

¹⁷ Spletna stran ATPV: <http://www.a-tvp.si/Default.aspx?id=101>, izpis z dne 15. 12. 2014.

Trg izplačevanja pokojninskih rent

50. Priglasitelj je kot potencialno vertikalno razmerje s trgom PDPZ opredelil tudi trg izplačevanja pokojninskih rent. Pokojninske rente iz naslova PDPZ lahko izplačujejo le zavarovalnice in pokojninske družbe.¹⁸ Pri tem pa imajo zavarovanci svobodno izbiro izplačevalca. Višina pokojninske rente je odvisna od višine sredstev, zbranih na osebнем računu zavarovanca in njegove starosti ob začetku izplačevanja. Zavarovanec lahko izbira med tremi različnimi načini izplačil: (i) doživljenjsko mesečno rento z 10-letno garancijo, (ii) doživljenjsko mesečno rento brez garancije, (iii) doživljenjsko pokojninsko rento s pospešenim in hkrati zajamčenim obdobjem izplačevanja 3, 5 ali 8 let. Dodatna starostna pokojnina sodi med dohodke iz delovnega razmerja od katerih se obračuna akontacija dohodnine. Stopnja akontacije znaša 25 %, pri čemer se v davčno osnovo všteva le polovica pokojninske rente.

51. V letu 2013 so izvajale izplačevanje pokojninskih rent poleg Zavarovalnice Triglav še Modra zavarovalnica d.d., Prva osebna zavarovalnica d.d., Generali zavarovalnica d.d., Adriatic Slovenica d.d., Pokojninska družba A d.d. in Moja naložba d.d. Podjetje Skupna ne izplačuje pokojninskih rent, temveč zanj opravlja to storitev Zavarovalnica Triglav, ki opravlja izplačilo rent še za račun svojega pokojninskega sklada in za pokojninski sklad Abanke Vipa d.d.

52. Na podlagi podatkov, ki jih je posredoval priglasitelj, ter drugih javno dostopnih podatkov, Agencija meni, da bi lahko trg upravljanja premoženja, trg izplačevanja rent in trg življenjskih zavarovanj opredelili kot samostojne upoštevne storitvene trge. Agencija je kljub temu navedene dejavnosti, ki so tesno povezane s PDPZ, prav tako vključila v presojo skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence. Agencija je v nadaljevanju preučila morebitne posledice, ki bi jih obravnavana koncentracija lahko povzročila na učinkovito konkurenco, glede na to, da je trg PDPZ, na katerem je dejavna Zavarovalnica Triglav, medsebojno povezan s trgom upravljanja premoženja, trgom izplačevanja rent in trgom življenjskim zavarovanj, na katerih pa je prisoten priglasitelj in na katerih bo prisoten tudi po izvedeni koncentraciji.

Druge povezave med dejavnostmi v koncentraciji udeleženih podjetij

53. Zaradi presoje učinkov predmetne koncentracije je Agencija poleg dejavnosti, pri katerih prihaja do horizontalnih prekrivanj ali vertikalnih povezav, preučila tudi strukturo trgov, na katerih deluje eden od udeležencev koncentracije, in sicer gre zlasti za trge, na katerih je dejaven priglasitelj s povezanimi podjetji (trg življenjskih zavarovanj, trg premoženjskih zavarovanj, trg finančnih storitev...). Tržni deleži na navedenih trgih se zaradi obravnavane koncentracije ne bodo spremenili, vendar Agencija ugotavlja, da gre lahko za tesno povezane trge, zato je preučila nastanek potencialnih konglomeratnih učinkov koncentracije. Glede na to, da natančna opredelitev navedenih upoštevnih storitvenih trgov ne vpliva na presojo predmetne koncentracije, Agencija navedenih upoštevnih trgov ni dokončno določila.

B Upoštevni geografski trg

54. Upoštevni geografski trg obsega območje, kjer si konkurenti na upoštevni proizvodnem oziroma storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji in nakupu proizvodov in storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ga je mogoče oddeliti od sosednjih območij zato, ker so pogoji konkurence na teh območjih bistveno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevni trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.

---

¹⁸ ZPIZ-2, 348. in 349. člen

55. Priglasitelj meni, da je geografski trg trga dodatnega pokojninskega zavarovanja trg EU. Argument za tako opredelitev je načelo prostega pretoka blaga in storitev v EU. Slednje dopuščata tudi globalizacija in razvoj tehnologije, kar omogoča vlaganje oziroma vstopanje v različne oblike varčevanja »na daljavo« (preko spleta). Zaradi zahtevnosti pridobivanja podatkov in potrebne analize upoštevnege trga, pa priglasitelj navaja kot upoštevni trg Republiko Slovenijo. Glavni argument za to pa je, da ZPIZ-2 zahteva, da je vlagatelj v dodatno pokojninsko zavarovanje, zavarovanec obveznega pokojninskega zavarovanja. Načeloma bi bil lahko vplačnik državljan katerekoli članice EU, ob pogoju, da je zavarovanec obveznega pokojninskega zavarovanja v svoji državi, vendar bi moral biti hkrati tudi davčni zavezanec v Republiki Sloveniji, da bi lahko koristil davčne ugodnosti iz naslova vplačil premije dodatnega pokojninskega zavarovanja.

56. Agencija meni, da bi bilo potencialno trg dodatnega pokojninskega zavarovanja mogoče geografsko opredeliti širše od območja Republike Slovenije. Ker pa gre za področje, ki je v pretežni meri zakonsko regulirano z nacionalnimi predpisi in so posledično pogoji konkurence na naveden trgu homogeni na območju Republike Slovenije, Agencija meni, da bi v zadevnem primeru lahko predstavljalo območje Republike Slovenije ločen upoštevni geografski trg. Natančna opredelitev upoštevnege geografskega trga ne spremeni presoje predmetne koncentracije. Pri konkurenčno pravni presoji koncentracije je Agencija upoštevala relevantne podatke, ki veljajo za območje Republike Slovenije, saj kot pristojni nacionalni konkurenčni organ presoja učinke zadevne koncentracije na slovenskem trgu.

C Presoja koncentracije

57. V skladu z 11. členom ZPOMK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.

58. Kot je bilo ugotovljeno že zgoraj, bo do horizontalnih prekrivanj dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij prišlo na trgu prostovoljnega dopolnilnega pokojninskega zavarovanja. Do določenih vertikalnih oziroma drugih tesnih povezav pa bi lahko zaradi izvedbe koncentracije prišlo tudi med ostalimi dejavnostmi udeleženk koncentracije, zato je Agencija v nadaljevanju preučila strukturo trga dodatnega pokojninskega zavarovanja, kjer delujeta obe v koncentraciji udeleženi podjetji, kot tudi strukturo trgov, na katerem deluje vsaj en udeleženec koncentracije.

Splošno o trgu pokojninskih zavarovanj

59. Širši trg dolgoročnega varčevanja po navedbah priglasitelja predstavljajo vsa sredstva gospodinjstev. Leta 2013 so le-ta po oceni Banke Slovenije predstavljala 109 % BDP oziroma 37,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 1,5 mrd EUR.

Tabela 2: Obseg finančnih sredstev gospodinjstev v Sloveniji po letih (v mrd EUR)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	CAGR* (%)
Gotovina in vloge	17.669	18.257	19.054	19.612	19.252	20.241	2,8
Vrednosti papirji razen delnic	446	448	443	448	365	317	-6,6
Delnice in drug lastniški kapital	10.398	11.351	11.363	10.087	10.238	10.615	0,4
Zavarovalne tehnične rezervacije	3.390	3.910	4.335	4.303	4.424	4.469	5,7
Druge terjatve	2.449	2.395	2.396	2.181	2.050	2.259	-1,6
Skupaj**	34.352	36.361	37.591	36.631	36.329	37.901	2,0

Vir: Podatki priglasitelja.

*CAGR: Compound Annual Growth Rate – Letna stopnja rasti.

** Seštevek posameznih kategorij je nižji; v Banki Slovenije odstopanje ni pojasnjeno.

Tabela 3: Struktura finančnih sredstev gospodinjstev v Sloveniji po letih (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gotovina in vloge	51,4	50,2	50,7	53,5	53,0	53,4
Vrednosti papirji razen delnic	1,3	1,2	1,2	1,2	1,0	0,8
Delnice in drug lastniški kapital	30,3	31,2	30,2	27,5	28,2	28,0
Zavarovalne tehnične rezervacije	9,9	10,8	11,5	11,7	12,2	11,8
Druge terjatve	7,1	6,6	6,4	6,0	5,6	6,0
Skupaj	100	100	100	100	100	100

Vir: Podatki priglasitelja.

60. Iz tabele je razvidno, da se gospodinjstva v Sloveniji večinoma še vedno odločajo za tradicionalno obliko varčevanja, to je v bankah. Po podatkih finančnih računov Banke Slovenije so imela slednja konec leta 2013 največ finančnih sredstev v obliki vlog pri bankah, in sicer 53,4 %, od tega v gotovini 24 % in v vlogah 76 %. Delež finančnih sredstev, ki so jih imela gospodinjstva v obliki gotovine, je konec leta 2013 znašal 13 % oziroma 800 mio EUR več kot konec leta 2012. Terjatve iz vlog so konec leta 2013 tako predstavljale 15,4 mrd EUR oziroma 40 % finančnih sredstev.

61. Druga pomembna oblika, v kateri imajo slovenska gospodinjstva svoja finančna sredstva, so delnice in drugi vrednostni papirji. Konec leta 2013 je njihov delež znašal 28 %. Delež teh naložb se je od leta 2001 do začetka gospodarske krize, razen v letu 2005, stalno zviševal. Od leta 2001 do leta 2007 se je zvišal iz 29 % na 38 %. V času krize pa se gospodinjstva spet odločajo za varnejše oblike hranjenja svojih finančnih sredstev.

62. Tretja oblika finančnih sredstev slovenskih gospodinjstev pa so zavarovalne tehnične rezervacije, ki so konec leta 2013 predstavljale 11,8 % finančnih sredstev ali 4,5 mrd EUR. Struktura le-teh je bila naslednja: rezervacije iz življenjskega zavarovanja 59 %, iz pokojninskega zavarovanja 26 % in druge tehnične rezervacije 16 %. V primerjavi z EU območjem so imela gospodinjstva v Sloveniji večji delež naložb v gotovino in vloge na račun

manjših deležev naložb v zavarovalni tehnične rezervacije in dolžniške vrednostne papirje. Življenjska in pokojninska zavarovanja pomenijo v strukturi premoženja slovenskih gospodinjstev še vedno le tretjino deleža gospodinjstev evro območja.

Trg prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja

63. Ob koncu leta 2013 je dodatno pokojninsko zavarovanje na slovenskem trgu ponujalo 11 izvajalcev: podjetja Abanka Vipa d.d., Banka Koper d.d., Probanka d.d., Zavarovalnica Generali d.d. in Modra zavarovalnica d.d. so upravljala vzajemne pokojninske sklade, dalje podjetja Pokojninska družba A d.d., Skupna pokojninska družba d.d. in Moja naložba d.d. so pokojninske družbe ter tri zavarovalnice, in sicer Prva osebna zavarovalnica d.d., Adriatic Slovenica d.d. in Zavarovalnica Triglav, ki so pokojninsko zavarovanje ponujale v obliki kritnih skladov.

64. Trg PDPZ je relativno nov trg (t.i. tristeborni pokojninski sistem deluje od leta 2000). Zaradi trenutne finančne situacije na makro in mikro nivoju priglasitelj ocenjuje, da je trenutno težko govoriti o fazi zagona trga. Rast trga je zaradi finančne krize nizka. V zadnjih treh letih je bila povprečna letna stopnja rasti trga negativna (- 4,39 %) oziroma brez upoštevanja SODZP celo še nižja (- 5,08 %).

65. Za vsakega posameznega zavarovanca, ki je vključen v PDPZ, zavarovalnica vodi poseben osebni račun. Vsa sredstva, ki so zbrana na osebem računu zavarovanca, so njegova trajna last. Višina pokojninske rente je odvisna od višine sredstev zbranih na osebem računu zavarovanca in njegove starosti ob začetku izplačevanja.

66. Priglasitelj navaja, da so ponudniki PDPZ v letu 2013 zbrali za 192,1 mio EUR kosmate premije, kar je 15 % manj kot leto poprej. Največji delež zbranih premij skozi vsa leta je imela Modra zavarovalnica d.d.; kar 31 % oziroma brez KAD 40 %.

Tabela 4: Premija PDPZ po različnih ponudnikih po posameznih letih

	Premije PDPZ (v EUR)			
	2010	2011	2012	2013
Skupaj zavarovalnice	172.681.808	178.352.553	188.426.343	153.624.534
Kapitalska družba (KAD)**	60.495.113	60.495.113	60.318.544	57.093.043
Modra zavarovalnica* (KVPS + ZVPSJU)	87.002.258	95.703.193	107.479.840	78.169.437
Zavarovalnica Triglav	21.280.476	18.567.982	15.996.780	14.700.068
Zavarovalnica Generali	2.900.440	2.845.777	3.945.409	3.009.053
Adriatic Slovenica	1.003.521	740.488	685.770	652.933
Skupaj drugi izvajalci PDPZ	112.381.219	110.765.217	104.771.298	95.520.927
Pokojninske družbe + Prva osebna zav.	65.840.651	66.474.562	66.135.640	59.688.938
Skupna pokojninska družba, d.d.	39.061.279	36.783.311	31.826.353	28.969.270
Pokojninski skladi pri bankah	7.479.289	7.507.344	6.809.305	6.862.719
Skupaj	285.063.027	289.117.770	293.197.641	249.145.461
Skupaj - brez KAD (SODPZ)***	224.567.914	228.622.657	232.879.097	192.052.418

Vir: Podatki priglasitelja.

* Družba v letu 2010 še ni delovala, zbrana premija za 2011 je ocena. Podatki vključujejo sklada KVPS in ZVPSJU ter rente po ZPIZ-1

** V letu 2010 je družba še upravljala sklada KVPS in ZVPSJU, katera od leta 2011 upravlja Modra zavarovalnica. Podatki se nanašajo na sklad SODPZ (premija za 2010 je ocena).

*** Preračun Agencije.

Tabela 5: Tržni deleži glede na zbrano premijo PDPZ po letih (brez KAD)

	Tržni deleži (v %)			
	2010	2011	2012	2013
Skupaj zavarovalnice	50,0	51,6	55,0	50,3
Modra zavarovalnica*	38,7	41,9	46,2	40,7
Zavarovalnica Triglav	9,5	8,1	6,9	7,7
Zavarovalnica Generali	1,3	1,2	1,7	1,6
Adriatic Slovenica	0,4	0,3	0,3	0,3
Skupaj drugi izvajalci DPZ	50,0	48,4	45,0	49,7
Pokojninske družbe + Prva osebna zav.	29,3	29,1	28,4	30,9
Skupna pokojninska družba, d.d.	17,4	16,1	13,7	15,1
Pokojninski skladi pri bankah	3,3	3,3	2,9	3,6
Skupaj	100	100	100	100

Vir: Podatki priglasitelja.

* Podatki vključujejo sklada KVPS in ZVPSJU ter rente po ZPIZ-1.

67. Iz tabele 5, ki prikazuje tržni deleže glede na zbrano premijo PDPZ, je razvidno, da je imelo podjetje Skupna v letu 2010 na trgu PDPZ 17,4 % tržni delež, v letu 2011 16,1 %, v letu 2012 13,7 % in v letu 2013 15,1 %. Tržni delež Zavarovalnice Triglav na navedenem trgu pa je v letu 2010 znašal 9,5 %, v letu 2011 8,1 %, v letu 2012 6,9 % in v letu 2013 7,7 %. Priglasitelj navaja, da je razlog za povečanje tržnega deleža podjetja Skupna in Zavarovalnice Triglav v letu 2013 v tem, da se je njuna premija znižala za manj kot pri konkurenci oziroma kot velja za trg, saj se je skupni znesek vplačane premije PDPZ v letu 2013 znižal za 15 %.

68. Priglasitelj pa v prihodnosti pričakuje na trgu PDPZ rast povpraševanja, saj navaja, da se bo ta segment finančnega sistema v prihodnosti okrepil, ker bo v Sloveniji čedalje bolj neugodna starostna struktura prebivalstva, ki bo v prihodnje povzročila še večje pritiske na javni pokojninski sistem. Rast trga si priglasitelj obeta skupaj z vključitvijo novih zavarovancev ter tudi z zvišanjem vplačanih premij, kar ima namen doseči z osveščanjem ljudi in ponudbo integriranih finančnih storitev (obstoječim zavarovancem ponudijo nov produkt). Na tak način se lahko razvijajo zavarovalni produkti, ki sicer niso nujno zavarovalniške narave (police življenjskega zavarovanja vezane na borzni indeks, enote investicijskih skladov ipd). Posledično se poveča možnost nakupa različnih finančnih storitev na enem mestu.

69. V nadaljevanju so predstavljena še zbrana sredstva ponudnikov v PDPZ na določen dan. Ponudniki PDPZ so na dan 30. 6. 2014 zbrali 2.411 mio EUR oziroma brez KAD 1.826 mio EUR, kar je v primerjavi s koncem leta 2013 4,6 % oziroma 3,5 % sredstev več. Tudi po tem kazalcu je največ sredstev zbrala Modra zavarovalnica. V PDPZ je vključenih 62,36 % zavarovancev obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Tabela 6: Zbrana sredstva ponudnikov PDPZ na določen dan

	Zbrana sredstva (v mio EUR)				
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	30.6.2014
Skupna pok. družba	320	306,4	245,9	217,8	218,0
Pokojninska družba A	209	195,7	190,0	186,5	200,0
Moja Naložba	119	124,9	128,2	131,0	99,9
Modra zavar. (KVPS)	212	193,1	141,5	149,6	157,7
Modra zavar. (ZVPSJU)	463	518,6	611,1	646,7	666,8
Kapitalska družba (SODPZ)	322	381,7	469,7	539,3	584,9
Banka Koper	35	33,7	31,3	28,4	30,0
Zavarovalnica Generali	23	24,8	23,0	25,2	27,2
Abanka Vipava	17	18,2	17,0	18,8	18,5
Probanka	9	9,1	8,6	5,9*	5,9*
Prva osebna zavar.	204	222,9	224,3	227,5	231,1
Zavarovalnica Triglav	171	157,8	158,0	151,4	164,7
Adriatic Slovenica	6	5,8	5,8	5,9	6,3
SKUPAJ	2.108	2.193	2.254	2.304	2.411
SKUPAJ – brez KAD (SODPZ)	1.786	1.811	1.785	1.765	1.826
Skupaj brez KAD in MZ (ZVPSJU)**	1.323	1.292,7	1.173,2	1.118	1.159,3

Vir: Podatki priglasitelja.

* Ocena.

** Preračun Agencije.

Tabela 7: Tržni deleži na trgu PDPZ glede na zbrana sredstva na določen dan

Ponudniki	Tržni delež (v %)				
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	30.06.2014
Skupna pokojninska družba	17,9	16,9	13,8	12,3	11,9
Pokojninska družba A	11,7	10,8	10,6	10,6	11,0
Moja Naložba	6,7	6,9	7,2	5,7	5,5
Modra zavar. (KVPS)	11,9	10,7	7,9	8,5	8,6
Modra zavar. (ZVPSJU)	25,9	28,6	34,2	36,6	36,5
Kapitalska družba (SODPZ)	-	-	-	-	-
Banka Koper	1,9	1,9	1,8	1,6	1,6
Zavarovalnica Generali	1,3	1,4	1,3	1,4	1,5
Abanka Vipava	0,9	1,0	1,0	1,1	1,0
Probanka	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3
Prva osebna zavarovalnica	11,4	12,3	12,6	12,9	12,7
Zavarovalnica Triglav	9,6	8,7	8,9	8,6	9,0
Adriatic Slovenica	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
SKUPAJ	100	100	100	100	100

Vir: Podatki priglasitelja.

70. Kot je razvidno iz tabele, ki prikazuje tržne deleže ne trgu PDPZ glede na zbrana sredstva, je imela Skupna pokojninska družba v letu 2010 17,9 % tržni delež, v naslednjih letih je le-ta konstantno padal in je na dan 30. 6. 2014 znašal 11,9 %. Tržni delež PDPZ Zavarovalnice Triglav pa je v letu 2010 znašal 9,6 %, v naslednjih 3 letih je padel za 1 odstotno točko, v prvi polovici letošnjega leta pa je zrasel in je na dan 30. 06. 2014 znašal 9,0 %. V primeru, če ne

upoštevamo pokojninskih zavarovanj podjetja KAD in Modre zavarovalnice (ZVPSJU), bi znašal tržni delež združenega podjetja na obravnavanem trgu na trgu RS 32,3 % v letu 2013.

71. Glede na zbrana sredstva bi konec leta 2013 skupni tržni delež v koncentraciji udeleženih podjetij na trgu prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja znašal 20,9 %.

Tabela 8: Število zavarovancev v sistemu PDPZ na določen dan

	Število zavarovancev				
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	30.6.2014
Skupna pok. družba	74.580	74.119	64.712	61.183	59.095
Pokojninska družba A	48.000	44.572	40.400	39.577	40.620
Moja Naložba	35.047	35.266	32.573	30.944	30.378
Modra zavar. (KVPS)	36.002	34.811	28.303	27.725	27.404
Modra zavar. (ZVPSJU)	198.916	203.726	205.699	205.531	205.808
Kapitalska družba (SODPZ)	42.281	43.677	44.466	44.862	45.173
Banka Koper	6.345	6.223	5.963	5.305	5.232
Zavarovalnica Generali	4.774	4.802	4.495	4.432	4.467
Abanka Vipava	2.978	2.419	2.630	3.058	2.911
Probanka	4.305	5.044	4.542	3.617	3.617*
Prva osebna zavarovalnica	80.147	82.168	79.600	79.800	77.500
Zavarovalnica Triglav	45.551	42.077	37.183	33.842	33.238
Adriatic Slovenica	2.456	2.342	2.276	2.297	2.380
SKUPAJ	581.382	581.246	552.842	542.173	537.823
Skupaj brez KAD	539.101	537.569	508.376	497.311	492.650

Vir: Podatki priglasitelja.

* Ocena.

72. Priglasitelj navaja, da je stopnja koncentracije kupcev relativno visoka, predvsem zaradi velikega deleža kolektivnega zavarovanja javnega sektorja. Izstopa Modra zavarovalnica s svojim skladom ZVPSJU, v katerega je vključenih kar 38,2 % (43,3 % brez SODPZ) vseh zavarovancev PDPZ v Sloveniji. Če upoštevamo oba sklada, ki ju upravlja Modra zavarovalnica, pa sta omenjena deleža še višja, in sicer 41,6 % (47,2 % brez SODPZ). Razlog je v dejstvu, da je v kolektivno zavarovanje vključenih kar 95 % vseh zavarovancev oziroma članov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Vključenost v kolektivno zavarovanje nakazuje na dejstvo, da je v okviru individualnega zavarovanja vpeljanih premalo spodbud, ki bi posameznike prepričale v to obliko zavarovanja oziroma varčevanja za starost.

73. Priglasitelj tudi navaja, da med ostalimi ponudniki PDPZ, katerih zavarovanci so predvsem pravne osebe, stopnja koncentracije kupcev ni tako visoka. Podjetje Skupna in Zavarovalnica Triglav bosta po združitvi imeli največje število zavarovancev, in sicer okoli 92.000.

74. Kot izhaja iz spodnje tabele, je Agencija, z namenom, da bi ugotovila tržno moč udeležencev koncentracije in njihovih konkurentov in v povezavi s tem, ali obstaja nevarnost ustvarjanja oziroma krepitve prevladujočega položaja, kar bi lahko povzročilo izločitev ali bistveno zmanjšanje učinkovite konkurence, preverila predložene podatke priglasitelja z uradnimi, javno objavljenimi podatki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Tabela 9: Zbrana sredstva ponudnikov PDPZ in njihovi tržni deleži na dan 31. 12. 2013

	Zbrana sredstva (v mio EUR)	Tržni delež (v %)	Tržni delež (v %)
Skupna pok. družba	217.782	12,3	19,4
Pokojninska družba A	192.732	10,9	17,2
Moja Naložba	100.805	5,7	9,0
Modra zavar. (KVPS)	150.932	8,54	13,5
Modra zavar. (ZVPSJU)	647.421	36,6	-
Kapitalska družba (SODPZ)	-	-	-
Banka Koper	29.001	1,64	2,6
Zavarovalnica Generali	25.307	1,43	2,3
Abanka Vipa	18.752	1,1	1,7
Probanka	5.908	0,34	0,5
Prva osebna zavar.	219.690	12,4	19,6
Zavarovalnica Triglav	153.294	8,7	13,7
Adriatic Slovenica	5.880	0,33	0,5
SKUPAJ – brez KAD (SODPZ)*	1.767.504	100	-
Skupaj brez KAD in MZ (ZVPSJU) *	1.120.083	-	100

Vir: Spletna stran MDDSZEM¹⁹.

* Preračun Agencije.

75. Na podlagi uradno objavljenih podatkih, ob neupoštevanju sredstev KAD in po izračunu Agencije, je imelo podjetje Skupna na trgu PDPZ na dan 31. 12. 2013 12,3 % tržni delež, Zavarovalnica Triglav 8,7 % tržni delež, skupaj pa sta imeli 21 % tržni delež. Če odštejemo še sredstva ZVPSJU Modre zavarovalnice, pa je imelo podjetje Skupna na trgu PDPZ na dan 31. 12. 2013 19,4 % tržni delež, Zavarovalnica Triglav 13,7 % tržni delež, skupaj pa sta imeli 33,1 % tržni delež. Ob navedenih predpostavkah je bil največji konkurent na trgu PDPZ Prva osebna zavarovalnica, drugi Skupna pokojninska družba in tretji Pokojninska družba A.

76. Dejavnosti podjetja Skupna in Zavarovalnica Triglav se na trgu PDPZ horizontalno prekrivata. Po lastnostih lahko rečemo, da ponujata enak produkt, relativno podobni sta si tudi naložbeni politiki. Razlika se kaže le v uspešnosti upravljanja oziroma doseženem donosu in pri višini stroškov/provizij, ki pa so navzgor zakonsko omejene. Spodnja tabela ponazarja dosežen donos v letu 2013 in za obdobje 5 let.

Tabela 9: Donos naložb Zavarovalnice Triglav in podjetja Skupna (v %)

	Donos 2013	Donos v obdobju 5 let (do 31.12.2013)	Letni donos za 2Q 2014	5 letni donos na 30.6.2014
Zavarovalnica Triglav, d.d. (PDPZ)	2,52	17,35	2,60	25,65
Skupna PN-SK-03*	1,01	13,37	nimajo podatkov	nimajo podatkov
Skupna PN-SK-01&02*	-2,19	10,02		

Vir: Podatki priglasiatelja.

*Kritni sklad podjetja Skupna.

¹⁹ http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti_pdf/word/dpd/podatki_dpz_311213.doc

Trg upravljanja premoženja

77. Priglasitelj navaja, da je glavna razlika med dodatnim pokojninskim zavarovanjem in varčevanjem v vzajemnih skladih preferenčna davčna obravnava dodatnega pokojninskega zavarovanja. Za premije, ki jih v korist zaposlenega plačuje delodajalec, se zaposlenemu ne povečuje osnova za dohodnino in zanje ni prispevkov za socialno varnost in ne davka na izplačane plače. Vplačane premije pa delodajalcu znižujejo davek na dobiček. Premijo lahko v celoti plačuje delodajalec, lahko pa del premije financirajo tudi zaposleni (iz neto ali iz bruto plače). Maksimalna premija, ki je še vedno predmet davčne olajšave, je 5,844 % bruto plače posameznika oziroma 24 % obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter hkrati na letni ravni v letu 2013 največ 2.819,09 EUR. Z uvedbo ZPIZ-2 se je zmanjšala druga razlika med obema produktoma, in sicer (dovoljena) tveganost naložb in s tem povezana donosnost. ZPIZ-2 namreč uvaja možnost bolj tvegane naložbene politike, tudi brez zjamčenega donosa.

78. Zavarovalnica Triglav nastopa na trgu upravljanja premoženja s podjetjem iz skupine Triglav, in sicer Triglav Skladi d.o.o. V letu 2013 je zbrala skoraj 14 % več sredstev kot v predhodnem letu, in sicer 537,8 mio EUR. Čista vrednost sredstev vzajemnih skladov v upravljanju domačih družb za upravljanje konec leta 2013 pa je znašala 1.839 mio EUR, kar pomeni, da ima podjetje Triglav Skladi d.o.o. na trgu upravljanja premoženja 29,2 % tržni delež.

Tabela 9: Zbrana sredstva v vzajemnih skladih na določen dan

	Zbrana sredstva (v mio EUR)			
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
Triglav Skladi,d.o.o.	471.990.039	419.087.556	472.676.688	537.801.591
KD Skladi, d.o.o.	371.308.691	336.933.931	368.320.909	377.141.004
NLB Skladi, d.o.o.	341.326.144	299.295.151	297.737.162	352.337.090
INFOND,d.o.o.	214.470.884	194.259.947	258.243.407	240.736.025
Alta Skladi,d.d.	164.690.568	163.651.586	158.549.509	158.733.443
NFD, d.o.o.	8.842.554	108.935.336	99.310.111	78.014.660
Probanka upravljanje, d.o.o.	105.179.844	76.282.571	-	-
Abančni Skladi, d.o.o.	70.979.275	58.636.575	51.305.912	-
Primorski Skladi, d.o.o.	64.554.941	49.696.970	49.386.854	49.353.830
Ilirika DZU, d.o.o.	71.819.635	46.889.836	45.151.675	36.035.283
Perspektiva DZU, d.o.o.	59.684.231	35.974.204	16.702.970	9.316.051
DUS Krona, d.o.o.	42.883.782	-	-	-
Krekova družba, d.o.o.	41.932.201	-	-	-
Numerica Partnerji DZU,d.o.o.	-	-	-	404.164
SKUPAJ	2.029.662.789	1.789.643.663	1.817.385.197	1.839.873.141

Vir: Podatki priglasitelja.

Tabela 9: Tržni deleži družb za upravljanje (merjeno z obsegom čiste vrednosti sredstev v upravljanju)

	Tržni deleži (v%)			
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
Triglav Skladi,d.o.o.*****	23,3	23,4	26,0	29,2
KD Skladi, d.o.o.*	18,3	18,8	20,3	20,5
NLB Skladi, d.o.o.	16,8	16,7	16,4	19,2
INFOND,d.o.o. ** in ****	10,6	10,9	14,2	13,1
Alta Skladi,d.d. ***	8,1	9,1	8,7	8,6
NFD, d.o.o.	0,4	6,1	5,5	4,2
Probanka upravljanje, d.o.o.****	5,2	4,3	-	-
Abanka Skladi, d.o.o. *****	3,5	3,3	2,8	-
Primorski Skladi, d.o.o.	3,2	2,8	2,7	2,7
Ilirika DZU, d.o.o.	3,5	2,6	2,5	2,0
Perspektiva DZU, d.o.o.	2,9	2,0	0,9	0,5
DUS Krona, d.o.o.	2,1	-	-	-
Krekova družba, d.o.o.	2,1	-	-	-
Numerica Partnerji DZU,d.o.o.	-	-	-	0,0
SKUPAJ	100	100	100	100

Vir: Podatki priglasiatelja.

* V letu 2011 se je KD ID, delniška investicijska družba, d.d. preoblikovala v vzajemni sklad KD Delniški dohodkovni.

** V letu 2011 je družba INFOND, d.o.o. prevzela upravljanje Krekovega krovnega sklada.

*** V letu 2011 se je družba DUS Krona, d.o.o. pripojila k družbi ALTA Skladi, d.d. (prevzemna družba). Na družbo ALTA skladi, d.d. je bil izvršen tudi prenos upravljanja vzajemnega sklada ALTA SENIOR, vzajemni sklad prilagodljive sestave naložb.

**** V letu 2012 je družba INFOND, d.o.o. prevzela upravljanje Probankinega krovnega sklada.

***** Družba Triglav Skladi je v letu 2013 prevzela upravljanje podskladov krovnega sklada Abanka Skladi; Družba Abanka Skladi d.o.o., je v letu 2013 prenehala z opravljanjem storitev upravljanja investicijskih skladov.

79. Iz tabele je razvidno, kako so podjetju Triglav Skladi d.o.o. letno rasli tržni deleži: v letu 2010 23,3 % tržni delež, v letu 2011 23,4 % tržni delež, v letu 2012 26,0 % tržni delež in v letu 2013 29,2 % tržni delež. V zadnjem letu se je tržni delež podjetja Triglav Skladi d.o.o. povečal predvsem na račun prevzema upravljanja podskladov krovnega sklada Abanka Skladi.

Tabela 10: Število varčevalcev v vzajemnih skladih na določen dan

	Število varčevalcev			
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
SKUPAJ	421.366	451.837	432.864	420.801

Vir: Podatki priglasiatelja.

Trg izplačevanja rent

80. Podatki za oceno velikosti trga izplačevanja pokojninskih rent po navedbah priglasiatelja niso dostopni. Na podlagi ocene tržnega deleža zbranih sredstev iz naslova poklicnega dodatnega pokojninskega zavarovanja priglasiatelj ocenjuje, da tržni delež Zavarovalnice Triglav, ki izplačuje rente tudi za podjetje Skupna in pokojninski sklad Abanke Vipa d.d., ne presega 25 % tržni delež. Tovrstna zavarovanja so regulirana tudi v obdobju izplačevanja pokojninskih rent. Omejena je višina stroškov, ki jih zavarovalnica lahko obračuna, in tudi način in višina delitve presežkov kritnega sklada pokojninskih zavarovanj pri izplačevanju zavarovancem (podzakonski akt je sicer še v fazi usklajevanja).

[REDACTED]

[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Drugi možni učinki po koncentraciji

82. Koncentracija, ki vključuje podjetja, ki so dejavna na tesno povezanih trgih, lahko povzroči nastanek tudi drugih učinkov na učinkovito konkurenco na upoštevni trgih. Stranke imajo lahko namreč močno spodbudo, da paleto zadevnih proizvodov ali storitev raje kupijo pri enem samem viru, kot pri več dobaviteljih, saj tako prihranijo določene stroške. Vendar dejstvo, da bo imel združeni subjekt široko paleto ali portfelj proizvodov oziroma storitev, samo po sebi ne vzbuja pomislekov glede pravil konkurence.

83. Glavni pomislek v okviru takšnih združitvev je povezan z izključitvijo. Z združevanjem proizvodov na povezanih trgih lahko združeni subjekt pridobi sposobnost in spodbudo, da z učinkom vzvoda svoj močan položaj na enem trgu uporabi tudi na drugem trgu, in sicer v obliki vezanih ali združenih prodaj ali drugih izključitvenih praks. Učinki združenih ali vezanih prodaj so po pričakovanjih lahko pomembni le, če imajo v koncentraciji udeležena podjetja visok tržni delež pri številnih proizvodih, pri katerih ne pride do horizontalnih prekrivanj ali če imajo številni proizvodi ali storitve udeležencev koncentracije poseben pomen, ustreznih alternativ pa je le majhno število. Če bodo na vseh upoštevni trgih, na katerih nastopa združeno podjetje, ostali učinkoviti konkurenti, se konkurenca ne bo zmanjšala. Pri presoji je treba upoštevati, kakšen je položaj združenega podjetja na upoštevni trgih, izravnalno nakupno moč kupcev, verjetnost vstopa novih podjetij na trg ter ali imajo tudi konkurenti široko paleto proizvodov oziroma storitev ali ponujajo le posamezne izdelke oziroma so dejavni le v nekaterih segmentih trga.

84. V zadevnem primeru koncentracije je podjetje Zavarovalnica Triglav sicer že pred koncentracijo prisotno na trgu dodatnih pokojninskih zavarovanj. Po koncentraciji bo slednje svoj tržni položaj na navedenem trgu nekoliko okrepilo. Glede na široko paleto različnih (zavarovalniških kot tudi drugih finančnih) storitev, ki jih slednja ponuja na trgu, je Agencija, z namenom ugotoviti, ali bo po koncentraciji združeno podjetje lahko dobičkonosno vezalo prodajo svojih storitev in s tem izključevalo konkurente na posameznih trgih, preučila, kakšen tržni položaj ima Zavarovalnica Triglav na nekaterih trgih.

Trg življenjskih zavarovanj

85. Police življenjskega zavarovanja sklepajo predvsem fizične osebe (več kot 90 %). V letu 2013 je celoten trg življenjskih zavarovanj v RS obsegal kosmato premijo v višini 553 mio EUR.

Tabela 12: Kosmate premije na trgu življenjskih zavarovanj po letih v mio EUR

	Kosmate premije (v mio EUR)			
	2010	2011	2012	2013
SKUPAJ	656	599	595	553

Vir: Podatki priglasitelja.

Tabela 13: Tržni deleži Zavarovalnice Triglav na trgu življenjskih zavarovanj

	Tržni deleži (v %)			
	2010	2011	2012	2013
Življenjska zavarovanja*	38,56	37,73	37,29	35,12

Vir: Podatki priglasitelja.

* Navedeni so tržni deleži glede na skupni znesek bruto obračunanih premij življenjskih zavarovanj brez premije dodatnih pokojninskih zavarovanj

86. Zavarovalnica Triglav je imela na trgu življenjskih zavarovanj (brez PDPZ) ob koncu leta 2013 35,12 % tržni delež in 32,41 % tržni delež, če upoštevamo tudi PDPZ. Celotne zavarovalno tehnične rezervacije predstavljajo le 11,8 % celotnih finančnih sredstev gospodinjstev v Sloveniji²⁰. V strukturi zavarovalno tehničnih rezervacij konec leta 2013 so rezervacije iz življenjskega zavarovanja predstavljale 59 % (2,6 mrd EUR) oziroma je njihov delež v celotnih finančnih sredstvih znašal 6,8 %, kar kaže na relativno nizek pomen življenjskih zavarovanj kot ene od alternativ dolgoročnega varčevanja v celotni strukturi finančnih sredstev gospodinjstev v Sloveniji.

Trg premoženjskih zavarovanj

87. Pri premoženjskih zavarovanjih je Zavarovalnica Triglav v letu 2013 dosegla 29,7 % tržni delež, kar je za 1,4 odstotne točke manj kot v letu 2012. Zavarovalnica Triglav je vodilna zavarovalnica v Sloveniji, z največjim tržnim deležem.

88. Na podlagi navedb priglasitelja in drugih razpoložljivih podatkov Agencija ugotavlja, da bo združeno podjetje sicer okrepilo svojo tržno moč na trgih, kjer nastopa v Republiki Sloveniji, vendar bo tržna moč združenega subjekta omejena z velikim konkurenčnim pritiskom konkurentov na posameznih segmentih trga, na katerih bo prisotno združeno podjetje. Zaradi prisotnosti številnih konkurentov kot tudi zaradi nizkih vstopnih ovir na trgu, Agencija ugotavlja, da na nobenem segmentu trga, na katerem so udeležena podjetja, ki se združujejo, ne bo moglo priti do zaprtja dostopa do trga ter posledično dviga cen združenega subjekta. Agencija ugotavlja, da se izbira za končnega potrošnika kot posledica obravnavane koncentracije ne bo zmanjšala. Zato Agencija meni, da v koncentraciji udeleženi in njima povezana podjetja po izvedeni koncentraciji ne bodo mogla postavljati pogojev poslovanja na trgu in se na trgu obnašati neodvisno od svojih konkurentov ter tudi ne bistveno zmanjšati ali onemogočiti konkurence na upoštevanih trgih.

²⁰ Banka Slovenije: Finančni računi Slovenije 2008-2013

IV. ZAKLJUČEK

89. Na podlagi posredovanih podatkov priglasiteljev koncentracije, ob upoštevanju javno dostopnih podatkov ter drugih, razpoložljivih podatkov, Agencija ugotavlja, da v zadevi priglašene koncentracije ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Koncentracija ne bo povzročila bistvenega omejevanja učinkovite konkurence na ozemlju Republike Slovenije, zlasti kot posledice ustvarjanja oziroma krepitev prevladujočega položaja. Agencija zato koncentraciji na podlagi tretjega odstavka 46. člena ZPOmK-1 ne nasprotuje in izjavlja, da je skladna s pravili konkurence.

V. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

90. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku²¹ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodila:
Karmen Oderlap
področna podsekretarka

Andrej Krašek
predsednik senata

Vročiti:

- Zavarovalnica Triglav d.d. Miklošičeva cesta 19, 1000 Ljubljana – osebno po ZUP

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- Izrek odločbe na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.

²¹ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13.